

Mand og Børn at sørge for i Hjemmet. Altsaa er der Kvinder, som maa have et Erhverv udenfor Hjemmets fire Vægge. Det vil derfor blive en Ulykke for Samfundet, om Kvinderne skulde glide helt ud af Arbejdet udenfor Hjemmet.

Jeg tror ikke, at Gennemførelsen af en Lovgivning som den foreslaaede er den Vej, ad hvilken man skal søge at faa Kvinderne til at gaa tilbage til Hus og Hjem og passe Mand og Børn. Jeg tror snarere, man vilde naa til det Resultat ved at gøre den gifte Kvindes Stilling bedre, end den er i Øjeblikket, ved at sørge for, at den gifte Kvindes Kaar og Stilling i Samfundet blev saa god, at hun ikke behøvede at føle sig fristet af den langt bedre Stilling, den ugifte Kvinde har i Øjeblikket. Der sigter jeg nærmest til, at jeg i allerhøjeste Grad ønsker, at vi maatte faa Lovgivningens Bestemmelser med Hensyn til Forholdene indenfor Hjemmet fastsat paa en bedre Maade, end de er i Øjeblikket; det er mit Haab, at den højtærede Justitsminister inden alt for længe vil forelægge Forslag til en Ægteskabslov, som kan virke i den Retning, jeg her har peget paa. Og lad os saa sørge for at faa værdsat Kvindernes Arbejde indenfor Hjemmets fire Vægge. Lad os faa dem dygtiggjort til Husførelsen, saa faar de ogsaa selv Interesse for Husførelsen og Interesse for at ordne og passe deres Hjem og vil ikke føle sig i den Grad fristede af de høje Lønninger i Selverhvervet, som de nu gør.

Mit Standpunkt er altsaa dette — uden at jeg i øvrigt skal udtale mig om, hvorvidt jeg staar paa et udpræget Lighedspunkt eller et Beskyttelsesstandpunkt —, at man kan ikke baade blæse og have Mel i Munden paa een Gang. Har vi Kvinder nu faaet saa godt som Ligestilling med Mændene, er vi kommet ind i Konkurrencen med Mændene, kan vi ikke samtidig med, at vi staar i denne Konkurrence og mere og mere kommer hen til at faa lige Løn med Manden, ogsaa gøre Krav paa at faa den Beskyttelse, som nu tiltænkes os. Enten — eller. De Forhold, der her er Tale om, kunde jeg snarere tænke mig som Spørgsmaal, der kunde ordnes ved Forhandling mellem Arbejdsgivere og Arbejdere indbyrdes. Men jeg vil absolut modsætte mig, at Ordningen sker ad Lovgivningens Vej. Bortset fra alt, hvad jeg ellers har udtalt, vil jeg sige, at det er saa stærkt et Indgreb i den personlige Frihed, at jeg alene af den

Grund vilde modsætte mig disse Indgreb i Kvindens Autonomi.

Jeg skal selvfølgelig paa mit Partis Vegne ikke modsætte mig en Behandling i Udvalg af disse Forslag, men jeg vil paa Forhaand sige, at det eneste Lovforslag, vi vil stille os selvilligt overfor, er det, der angaar Lavaldere for Børns Arbejde og unge Menneskers Arbejde om Natten. Med Hensyn til de to Lovforslag, der vedrører Kvinderne, vil jeg ud fra de Principper, jeg her har fremsat, stille mig saa skeptisk, at jeg vil sige, jeg egentlig ikke tror, der vil være nogen Udvej for, at vi kan naa til Enighed om disse.

Elna Munch: Vedrørende Lovforslaget om Børns Arbejde skal jeg kun bemærke, at jeg fuldt ud kan tiltræde Lovforslaget.

Lovforslaget om Forbud mod Kvinders Natarbejde har før været Genstand for Drøftelse i den høje Rigsdag, og da det forelaa her i 1911—13, viste det stor Evne til at dele Partierne. Vort Parti delte sig den Gang, og ogsaa indenfor de andre Partier, bortset fra Socialdemokratiet, var Meningerne delte. Det var Venstres Minister Jensen-Sønderup, som paa Regeringens Vegne forelagde Lovforslaget, men de fleste af Partiet Venstre gik imod det. Fra konservativ Side talte i Landstinget Partiets Ordfører i sociale Spørgsmaal Hr. Bramsen, som med stor Styrke forsvarede Forbudet. I Folketinget viste Hr. Ellinger Forbudet megen Sympati. Partiets Hovedstyrke stemte imod. I begge Ting samlede der sig den Gang et Flertal mod Forbudet.

Ogsaa denne Gang er der forskellige Meninger derom indenfor mit Parti. Nogle lægger afgørende Vægt paa Ønsket om at følge Trop i det internationale Samarbejde, der er begyndt paa dette Omraade. Det gælder saaledes det ærede Medlem Hr. Dahlgaard, som har været vort Partis Ordfører vedrørende disse Konventioner, men som i Dag er forhindret i at være til Stede her i Tinget. Jeg er overbevist om, at hvis det ærede Medlem Hr. Dahlgaard havde kunnet være her til Stede, vilde han have skildret det Indtryk, han havde modtaget fra Kongressen i Washington ved dens Forhandlinger om Forbudssagen, og det Indtryk, Kongresdeltagerne fik gennem de Udtalelser, der forelaa fra Arbejderkvinderne, der samtidig i Washington afholdt international Kongres og enstemmig udtalte deres Uvillie mod Natarbejde.